

Arbejd lokalt - tænk globalt

*Af Søren Thorndal Jørgensen,
formand i ADDA*

Fokus på internationalt udviklingsarbejde skal flyttes fra globale dagsordener til lokale udfordringer med globale perspektiver. I udviklingsverdenen snakkes der for meget, skrives tonsvis af rapporter og holdes møder igen og igen, men der implementeres for lidt – lokalt. Tabet af folkelig opbakning til udviklingsarbejdet i Danmark bunder i manglende lokale dagsordener og nærhed. Der er langsomt, men sikkert sket en teoretisering og distancering af udviklingsarbejdet med tab af folkelig forankring. Det kan såmænd være udmærket med nogle få analyser og teoretiske betragtninger,

men det kan aldrig stå alene. Befolkningen, og dermed skatteborgerne har ikke tid og ressourcer til at overskue de meget tekniske forklaringer og politiske dagsordener, som også har en tvivlsom effekt ude lokalt i udviklingslandene. Blandt de lærde, er der en overdreven forventning om at lovregulering styrer enhver udvikling. Jeg har selv besøgt Hombolo i Tanzania, langt ude på landet i en støvet egn af Dodoma, og det var ikke landets lovgivning, der løste deres lokale udfordringer. Jeg tvivler på, at befolkningen var bekendt med landets love. I mange udviklingslande er sammenhængskraften og samfundsstrukturen ikke tilstede i en grad, så lovreguleringen virker. Der er behov for at arbejde mere lokalt, hvor

læring og forretning kombineres med fortalervirksomhed og organisering. Det er ikke vildt teoretisk, men det virker. I ADDA har vi altid arbejdet lokalt med lokale problemstillinger. Det ligger i vores DNA. Vores ansatte er hovedsagligt lokale, og vi har et meget lille kontor i Danmark med 2 ansatte. Fokus er lokalt med stadig hensyn til de globale dagsordener. Verden reddes ikke med møder i Paris og Geneve uden en tidobbelt lokal indsats. Danmark skal fokusere meget mere lokalt med udviklingsarbejdet, og derigennem indarbejde de globale dagsordener. Udviklingsarbejdet skal tilbage til rødderne, og ADDA har brug for alle, der vil med på den rejse.

ADDAs igangværende projekter

Hvert eneste år arbejder ADDA med at søge midler til nye projekter ved DANIDA, danske CISU, EU og andre offentlige donorer. Samtidig har ADDA øget indsatsen for også at få private donorer til at støtte ADDAs projekter.

I 2016 bliver to nye projekter startet op: Et CISU- finansieret øko- projekt i Vietnam, samt CISOM, fase II i Cambodia. Vi har afsluttet to projekter: CISOM, fase I samt FIGNAHB i Vietnam.

ADDA fortsætter ufortrødent med det lange træk med at skrive projektansøgninger.

Her er oversigten over hvilke projekter, der er i gang i øjeblikket, samt hvem der finansierer dem. I de fleste projekter inkluderer budgettet ca. 5 – 10 % egenfinansiering, der dækkes af ADDA og partnerne.

Læs mere om de enkelte projekter på www.adda.dk

Projekt	Periode	Land	Budget ca. (DKK) - finansieret af
CISOM, fase II: Styrkelse af civilsamfundet i Oddar Meanchay	03.2016-13.2018	Cambodia	5.000.000 kr CISU
COCIS: Andelsforeninger og civilsamfundsudvikling i Siem Reap.	01.2014 - 12.2016	Cambodia	4.300.000 kr. CISU
CISUP: ”Empowerment of civil society advocating for the rights of the urban poor in Siem Reap”	05.2014 – 07.2016	Cambodia	2.239.000 kr. EU/ADDA
Contract Farming: Juridisk bistand til kontrakt landbrug	01.2015 – 12.2017	Vietnam	4.968.000 kr. CISU
CEMI: Klimaforandringer og etniske minoriteter i det nordlige Vietnam	07.2014 – 06.2017	Vietnam	4.544.852 kr. CISU
VN Organic Fremme af økologisk landbrug	04.2016 - 03.2019	Vietnam	3.783.200 kr CISU
Tanzania, fase II: NADO i fokus. Styrkelse af civilsamfundet på landet	03.2012 – 06.2016	Tanzania	9.723.255 kr. Danida

Kilde: Adda

Forsidefoto: Hombolo, Tanzania. Hvor mange i denne landsby er bekymrede om landets lovgivning? Ingen, de lever næsten isoleret fra omverdenen. Ungerne løb skrigende bort, da de så en hvid mand! Foto: Søren T. Jørgensen

News & Views udsendes til ADDAs medlemmer to gange om året. Tidligere numre kan ses på ADDAs hjemmeside.

Redaktør af News & Views nr. 31:
Tove Bang og Bodil E. Pallesen

News & Views / Agricultural
Development Denmark Asia

ADDAs adresse:
ADDA
Nørrebrogade 52c, 2.tv.
2200 København N
Telefon 24 47 13 07
Mail: adda@adda.dk
www.adda.dk
Tryk: Kolind Bogtrykkeri I/S

Nyt projekt om økologisk produktion af landbrugsvarer i Vietnam

Tekst og foto Ove Gejl Christensen, næstformand

På trods af kraftige nedskæringer i DANIDAS u-landshjælp er det lykkedes ADDA gennem CISU at få bevilliget endnu et projekt til fremme af økologisk produktion af grøntsager i Vietnam. En samarbejdsaftale om projektet mellem VOAA (Vietnamese Organic Agricultural Association) og ADDA bliver underskrevet d. 25. april 2016 af projektkoordinator Fr. Arafat Khatib.

Certificering af økologiske produkter – PGS

Da der er en kraftig stigning i efterspørgslen af økologiske fødevarer, har VOAA indgået et samarbejde med ADDA om yderligere udvikling af produktionen af økologiske fødevarer til især storbyer i den nordlige del af Vietnam. VOAA er en økologisk forening, som blev etableret som et af resultaterne af det tidligere økologiske projekt "Organic Agriculture Project", som løb i perioden 2004-2012 og var finansieret af Danida. Et andet resultat af "Organic Agriculture Project", som tidligere har været omtalt i News and Views nr 30, var anerkendelse af et certificerings sy-

Fine økologiske tomater.

stem, PGS (Participatory Guarantee System and Organic Products), så forbrugerne kan være sikre på, at det vitterligt er økologiske produkter de køber, når PGS mærket er påført produktet.

PGS mærket er en stor succes, og derfor ønsker VOAA med hjælp fra ADDA at sprede den økologiske produktion og PGS certificering til nye områder i Vietnam. Efter afslutning af "Organic Agriculture Project" administrerer VOAA nu PGS i hele Vietnam. Yderligere oplysninger om PGS kan findes på:

<https://sites.google.com/site/pgsvietnam>.

Landmændene lærer at sikre afsætningen af deres økologiske produkter

I projektet lærer landmændene vigtigheden af samarbejde ved planlægning og afsætning af avlen. Der er behov for en organiseret og sikret afsætning af produkterne, så landmanden kender de økonomiske betingelser. Produktionen af øko-

logiske produkter sker for det meste efter aftale med køberne. Dermed er såvel afsætning som pris sikret. Produkterne bliver afhentet af indkøberne, så landmændene kan bruge tiden i marken og ikke på transport til markedet på en knallert.

ADDA vil styrke landbefolkningernes sundhed og økonomi i Nordvietnam

ADDAs ansatte i Vietnam glæder sig til at komme i gang med projektet. Det vil styrke samarbejdet mellem de forskellige interessenter i Vietnam, hvilket formentlig vil føre til flere udviklingsprojekter i Nordvietnam, hvor behovet er enormt. Landbefolkningen har ikke fået stor andel i den økonomiske udvikling, der ellers finder sted i Vietnams storbyer, hvor det er industriel produktion, der tegner den økonomiske udvikling. Der er stadig behov for udviklingshjælp til især det bjergrige nordlige Vietnam, hvor bønderne forsøger at overleve på meget små landbrug, og hvor dyrkningsforholdene er meget vanskelige.

Bl.a. derfor er det dejligt, at ADDA kan være med til at styrke udviklingen af sunde fødevarer, som ud over sundheden også vil øge bøndernes økonomiske vilkår. Der er dog lang vej endnu. Forurenede jord og vand samt dårlig infrastruktur er et problem for økologisk produktion. ADDA har gennem flere private donationer, som supplement til DANIDA, støttet mange mindre projekter med etablering af brønde og infrastruktur i flere landsbyer, men der er behov for meget mere.

Levering af grøntsager til markedet.

CISOM I afslutter med bravour, og forsætter med CISOM fase II

Af landeleder Bodil E. Pallesen,
ADDA-Cambodia

Foto: Bodil E. Pallesen og Tove Bang

Oddar Meanchey provinsen i Cambodia ligger tæt ved grænsen til Thailand, og det er et meget fattigt, og også generelt tørt område med store afstande mellem landsbyerne. Det var her ADDAs CISOM projekt, fase I skulle implementeres med opstart i marts 2013. Landsbyboerne/bønderne tilhørte typisk de allerfattigste, så der var nok at gå i gang med. Særlig var der også store problemer med rettigheder til f.eks. jorden, hvor rigmænd kunne finde på at kræve ejerskab til bøndernes arealer.

Vi var klar over, at vi stod over for en stor opgave, da ADDA og vores samarbejdspartner READA tilbage i 2013 indgik samarbejdsaftaler med tre nye lokale organisationer (CIDO, RCEDO og KBA), som dækkede hver deres områder i Oddar Meanchey. Derfor har det været med særlig stor glæde, at vi efter 3 års projektperiode kan se tilbage på, hvad der er opnået. Vi har store forventninger til at fortsætte de næste 3 år i Oddar Meanchey, med vores nye bevilling

Leder af SHG Toun Chanthou i Thnal Dach Village, Kork Morn Commune, Banteay Ampil District, ODM fortæller om udviklingen i gruppen, herunder hvor meget de har sparet op, og tjent ved salg af afgrøder og husdyr. Gruppens drømme om fremtiden er indkøb af en traktor, som den helt store investering. Det vil nu tage nogle år inden de når så langt.

fra CISU, som vi fik tilsagn om i december 2015. (CISOM ("Empowerment of Civil Society in Oddar Meanchey"), fase II har opnået bevilling på 5 mio. kr. fra CISU, løbende fra 2016 – 2018.)

Resultater

I løbet af de tre år er det lykkedes at etablere 80 velfungerende selvhjælpsgrupper med godt 2100 landboere, heraf 1600 kvinder, fra 67 landsbyer fra i alt 13 kommuner. Alle deltagerene har gennemgået markskoleforløb og er trænet i bogholderi og regnskabsføring. Selvhjælpsgrupperne gennemfører løbende opsparing og investerer pengene i landbrugsproduktion. De trænes også i fortællervirksomhed og forhandlingsteknik og har opnået konkrete resultater ved forhandlinger med kommunen f.eks. om forbedret infrastruktur, sanitet og skøder på deres jord. Mange af grupperne tjener godt på produktion af grøntsager, ris,

kyllinger, grise osv. Indtægten for den enkelte bonde er steget med mere end 120 dollars om året, og hver gruppedeltager har i gennemsnit præsteret at opspare en kapital på 50 dollars. Opsparingerne bruges til investering i produktionen. Flere af grupperne har bygget risbanker og brønde, og flere har fået støtte til materialer via donationer fra Danmark. Træningen af grupperne har bl.a. omhandlet ledelsestræning, juridiske rettigheder og træning i forhandlingsteknik, konfliktløsning, og selvfølgelig god landbrugspraksis og økonomi. Det er imponerende at høre de enkelte landsbyboere fortælle om, hvordan projektet har ændret deres liv. Det har givet dem større indkomst, deres børn kan komme i skole, de har lettere mulighed for lægehjælp, og de har opnået godt samarbejde med de lokale myndigheder. Forhandlinger om jordrettigheder har givet positive resultater, hvor gruppen har opnået skøde til deres jorde. Så gruppernes glæde over at være med i projektet var stor, ikke mindst fordi CISOM, fase II nu giver grupperne yderligere støtte i tre år. Næste step vil være at forme landbrugsandelsforeninger (Agricultural Cooperatives -ACs). Dette sker ved at flere selvhjælpsgrupper går sammen og danner en andelsforening. Foreningen udarbejder selvstændige forretningsplaner og vedtægter og vælger ledelsen demokratisk. F.eks. går man sammen om at opbygge større risbanker og distribution af gødning ala vores foderstofforeninger i Danmark. Her har ADDA har gode erfaringer med fra projekterne i Siem Reap provinsen.

Tørre savanneområder i Oddar Meanchey. Her Yun Sinang, projektleder på CISOM projektet, som har stor aktie i de opnåede resultater.

Landsbyen Thnal Dach Village, Kork Morn Commune er gået sammen om at bygge en stor risbank. Risbanken modtager her ris fra den nye høst, der nøje vejes, og hver sæk bogføres af lederne af risbanken.

Fejring af CISOM-projektet ved stor officiel workshop i Oddar Meanchey, Cambodia

CISOM I (“Empowerment of Civil Society in Oddar Meanchey”) blev afsluttet med bravour i februar, og CISOM II blev åbnet ved en officiel ceremoni. Projektet nød stor opbakning af fungerende guvernør, Mr. Sy Prasit og de øvrige lokale myndigheder i Oddar Meanchey, foruden de mange lokale bønder, der deltog med repræsentanter fra alle

80 selvhjælpsgrupper. Der var i alt 240 fremmødte til begivenheden. Mrs. Yun Sinang fra ADDAs lokale samarbejdspartner, READA, forestod workshoppen og fremlagde sammen med Mr. Lok Sokthea de fine resultater fra CISOM I. Fra ADDA holdt Bodil Pallesen, landeleder for Cambodia og projektkoordinator Kjeld Vodder Nielsen tale. Læs mere under „Nyheder“ på www.adda.dk.

Den stærkeste tale blev holdt af leder af en af selvhjælpsgrupperne Kim Chroeng, RCEDO, der fortalte om, hvad CISOM har betydet for hans landsby, han selv og hans familie, som helt har ændret deres liv og troen på fremtiden.

CISOM I afsluttes med bravour og CISOM II åbnes ved officiel ceremoni. Der var stor opbakning fra fungerende guvernør Hans Excellence Sy Prasith og øvrige lokale myndigheder i Oddar Meanchey til de lokale bønder repræsenteret ved mange fremmødte selvhjælpsgrupper.

Der lyttes til nationalhymnen ved ceremonien for opstart af CISOM II.

CISOM II personale fra ADDA, READA, CIDO, RCEDO og KBA – foruden landeleder Bodil Pallesen og informationsmedarbejder Tove Bang, februar 2016.

Vietnam-projekterne "Contract Farming" og "CEMI" klarer sig godt

Af *Arafa Khatib*,
Projektkoordinatør i Vietnam
Foto: *Arafa Khatib*

I februar måned var det Vietnamesisk nytår, og abens år skød i gang d. 8. februar. Årets mantra skulle efter sigende være "eventyrlige veje og klare mål", og måske er det ikke et helt dårligt mantra at følge. ADDA og vores partnere har sat klare mål for året, og vi forventer at nå målene som vi plejer, og også gjorde i 2015.

Læring om rettigheder og dialog med agro-virksomheder og lokale myndigheder

I projektet "Legal Assistance to Contract Farming" arbejder vi blandt andet med at træne bønder og bondegrupper i at opnå bedre og fair kontrakter med agro-virksomheder.

Interessenterne i projektet, bønder, agro-virksomheder og lokale myndigheder har alle støttet en god opstart af projektet. Dette er afgørende for de endelige resultater. De juridiske rådgivningscentre i provinserne, Son La, Lao Cai og Lai Chau har i øjeblikket enten ingen eller meget begrænset viden om kontraktlandbrug. En af projektets målsætninger er at støtte de juridiske rådgivningscentre i provinserne ved at opbygge deres kapacitet gennem specialkurser i kontraktlandbrug. Således vil centrene være rustet til at rådgive bønderne i forhold til kontraktlandbrug og mægle

mellem virksomheder og bondegrupper ved konflikter. Det er målet at Vietnam Lawyers Association og de tilknyttede rådgivningscentre anderkendes af agro-virksomheder og beslutningstagere på provins og nationalt niveau som betroede mæglere til konfliktløsning.

I løbet af vintermånederne har der været en del aktiviteter, såsom undersøgelse om agro-virksomheder i distrikterne, kurser for landsbyledere, og der har været afholdt mobile retshjælpklinikker. Det er møder ude i landbyerne, hvor personale fra retshjælpklinikkerne "flytter" deres praksis fysisk ud i landsbyen, så landsbyboere kan få råd og vejledning i forhold til kontraktlandbrug.

CEMI-projektet

Vietnam har igen i 2015 og i starten af 2016 været påvirket af klimaforandringer. Sidste år var der omfattende oversvømmelser og tørke mange steder. I starten af året blev de nordlige bjergegne ramt af en ekstraordinær kold periode, hvor tusindvis af kvæg døde. I følge FN og Verdensbanken er Vietnam et af de mest sårbare lande over for klimaforandringer, og landet har derfor øget fokus på klimatilpasning og reduktion af CO2 udledning.

I løbet af 2015 har der været mange aktiviteter på CEMI-projektet. PanNature, den lokale partner, har arbejdet med at styrke bøndernes og lokalsamfundenes viden om lokal klimapolitik. Der er blevet holdt oplysningskampagner, kurser, workshops og seminarer, og

CEMI - Son La. Undervisningen foregår fortrinsvis i marken. Her ses en gruppe bønder i gang med at høste majs.

Projektmedarbejder Nhi afholder mobil retshjælpklinik i Binh Lu kommune i Lai Chau provinsen.

de etniske minoriteter er kommet i bedre kontakt med myndighederne i provinserne. Dialog med myndighederne er et meget vigtigt skridt i retningen af at opnå indflydelse på den lokale klimapolitik. Som resultat fra en workshop i Lai Chau provinsen blev der formuleret en handlingsplan, som nu skal integreres i provinsens socioøkonomiske udviklingsplan.

PanNature får gennem arbejdet i dette projekt praktisk erfaring i samarbejde på græsrodsniveau samt mere erfaring med fortalervirksomhed på lokalt og nationalt plan.

Bønder og bondegrupper vil gennem kurser og de mobile retshjælpklinikker få bedre viden om, hvordan de sikrer sig gode kontrakter med virksomheder og opkøbere af deres produkter.

Afslutning af 'NADO in Focus' projektet i Tanzania

Af Marianne Nørgaard Jensby,
projektmedarbejder.

Foto: Mikael Jonsson og Marianne
Nørgaard Jensby.

Efter mere end fire års implemen-
tering afsluttes ADDAs DANIDA
projekt 'NADO in Focus' officielt
d. 30/6 2016.

'NADO in Focus' startede i febru-
ar 2012 som et samarbejde mel-
lem ADDA og den lokale organisati-
on Njombe Agricultural Development
Organisation (NADO). De to partnere
havde allerede arbejdet sammen om
et treårigt pilotprojekt, som 'NADO in
Focus' skulle bygge videre på.

Projektets ønskede mål

Det overordnede formål med projektet
er fattigdomsbekæmpelse gennem forta-
lervirksomhed, styrkelse af NADOs or-
ganisatoriske kapacitet, træning af bøn-
der via markskoler og efterfølgende
gruppedannelse samt afsætning af bøn-
dernes afgrøder.

Derudover er flere mål integreret i pro-
jektet, bl.a. et ønske om at styrke de
kvindelige bønder og deres rettigheder,
forbedre bøndernes viden om sundhed
og ernæring, heriblandt om HIV/AIDS,
og hvordan man undgår smitte, samt un-
dervisning i jordrettigheder.

Resultaterne

I løbet af projektet er 60 lokale trænere
blevet uddannet til at undervise i mark-
skoler. I alt 246 markskoler er blevet af-

En bondegruppe interviewes som en del af projektevalueringen. De er især meget glade for den træning, de har fået, som har givet tydelige resultater.

holdt, og 6371 lokale småbønder er ble-
vet trænet i en eller flere af følgende
afgrøder: Majs, kartoffel, solsikke, bøn-
ner, kål og tomater. Derefter er i alt 203
bondegrupper blevet etableret, og som
en del af projektet er der blevet etable-
ret en SACCOS, som er en slags mikro-
kreditbank, hvor grupperne kan låne og
spare op til investeringer, som kan for-
bedre deres indkomst.

Et andet vigtigt resultat er, at NADOs
fortalervirksomhed er blevet styrket
gennem projektet. Dette betyder, at de i
højere grad bliver inviteret med til rele-
vante møder med de lokale myndighe-
der, så de får en større indflydelse.

Lokale udfordringer

Kvindens rettigheder er oftest en del
af ADDAs projekter, da det er en god
måde at bidrage yderligere til udviklin-

gen i lokalsamfund. Det har dog vist sig
at være sværere at få kvinder til at del-
tage i markskolerne i Tanzania, end det
er i Vietnam og Cambodien. Hvor ADDA
i disse lande gennem mange år har haft
succes med store andele af kvindelige
deltagerne i markskolerne, har det væ-
ret en stor succes, at 52% af deltagerne
i dette projekts markskoler er kvinder.
Dette viser, at der i høj grad fortsat er
brug for indsatser som denne i området.

Fremtiden for ADDA i Tanzania

ADDA Tanzania arbejder fortsat sam-
men med den indiske virksomhed Van-
tage Organic Foods (VOF), som nu
har etableret et datterselskab i Tanza-
nia. Herigennem vil de opkøbe udvalgte
økologisk certificerede afgrøder til eks-
port til Europa og USA. Igennem pro-
jektets målsætning om afsætning har
NADO registreret 3225 af deres med-
lemmer, som er interesserede i at få cer-
tificeret en udvalgt del af deres jord.
Desuden har ADDA og VOF fire andre
samarbejdspartnere, som er i gang med
at registrere deres medlemmer.

Derudover er ADDA Tanzania i gang
med at ansøge om et mindre projekt
med en ny lokal partner i Mbeya regi-
onen, som skal være starten på et nyt
samarbejde. Det er meningen, at det
mindre projekt skal lede til flere større
indsatser mellem partnerne i fremtiden.

NADO
og ADDA
ansatte ved
projektets
afsluttende
workshop.

Når indsats og tålmodighed belønnes!

Søndagsaktiviteter i Kirimeanon landsbyen. Landsbybeboerne fanger maller i et mudderhul!

Af Diane Caroen, CISUP-projektet, Cambodia

Foto: Diane Caroen

Oversættelse: Tove Bang

ADDA indledte arbejdet i den nordlige del af Ampil kommune i Siem Reap Provinsen med det EU-finansierede INFOSE projekt i 2011 med fokus på fødevarer sikkerhed. Nu er ADDA i gang med at implementere og gennemføre CISUP projektet, som også er UE-finansieret. Det fokuserer på at organisere og styrke civilsamfundets organisationer til at advokere for jordrettigheder og bidrage til udvikling af lokalsamfundet.

Kommunen, som er et landdistrikt, ligger omkring 15-20 km fra storbyen Siem Reap. De fleste landsbyer i kommunen er beliggende inden for Angkor Archeological Park, om end en smule langt fra de vigtigste turistattraktioner. Ris landbrug, håndværk (kurvemageri) og sæsonarbejde er de vigtigste indkomstskabende aktiviteter. Livsstilen er meget traditionel og mange voksne, især kvinder, er stadig analfabeter.

Vanskeligheder med forståelse og engagement overvindes i INFOSE-tiden

INFOSE projektet havde en vanskelig treårig periode med arbejdet i dette område - landsbybeboere var glade for at komme til i markskolerne og for at modtage basale materialer, men det var faktisk meget få, der ændrede deres landbrugspraksis, og kun få begyndte at dyrke grøntsager. Det lave uddannelsesniveau, manglende forståelse og engagementet var en udfordring for selvhjælpsgrupperne (SHG), og det gik

heller ikke godt med spare/låne aktiviteterne.

Projektmedarbejdere og ledelse var ved at give op, men besluttede at prøve et sidste forsøg: der blev gjort en ekstra indsats for at vise landsbyboerne håndgribelige resultater opnået i andre landsbyer og grupper, og selvhjælpsgrupper blev omstruktureret og åbnet for nye medlemmer (producenter af kunsthåndværk). Projektet bragte den private sektor ind for at demonstrere grøntsagsdyrkning og involverede også det

Ms Tok Choy vander sine majs i Tapang Village, Kirimeanon, Ampil Kommune. Marts 2016.

Sammenslutning (af selvhjælpsgrupper) introducerer vision, prioriteringer og handlingsplan for de lokale myndigheder. August 2015.

Landsbyvejen repareres af kommunen efter anmodning fra landsbysammenslutningerne. Ampil kommune. Feb. 2016.

Vandkanalen er etableret med hjælp fra ADDAs indsamlinger. Feb-Marts 2016.

nyvalgte 'Commune Council' (byråd). Uddannelsesprogrammet fortsatte og principper for SHG repeteret. I det sidste år af INFOSE projektet (2014-2015), blev der observeret signifikante ændringer: de fleste SHG medlemmer dyrkede grøntsager og tiltrak opkøbere i området. Indkomsten fra salg af grøntsager og kunsthåndværk muliggjorde en mere regelmæssig opsparring. Selvhjælpsgrupperne organiserede endda forretningsgrupper: fræser-service, foderhandel, gødningshandel og

en ris-bank. Fordelene for lokalsamfundet blev til sidst synlige!

Landsbybeboerne organiserer sig

Og nu, efter CISUP projektet har øget opmærksomheden på jordrettigheder og trænet landsbybeboerne i fortalervirksomhed, har de organiseret sig i en landsbysammenslutning, 'Community Coalition' med mere end 200 medlemmer i 8 landsbyer. De har valgt repræsentanter, identificeret deres vigtigste behov - især omkring tørkeproblemer - og

er nu i forhandlinger med lokale myndigheder, lokale ngo'er og udviklingspartnere om forbedring af infrastrukturer (veje) og kunstvandingsordninger, adgang til bedre hygiejne og sanitet (vandfiltre og latriner), opnåelse af certifikater på jord og adgang til elektricitet. Landsbysammenslutningen er meget aktiv. Den har udviklet en frugtbar dialog med kommunen, med en lokal NGO og nu med myndighederne, der har ansvar for udvikling af Angkor Archeological Park. Yderligere to selvhjælpsgrupper er blevet oprettet, to veje er blevet repareret og en mere bygges af kommunen. Det er blevet nemmere for landmændene at distribuere deres grøntsager og kurve til markeder i Siem Reap.

Stolthed over fremgangen

ADDA har støttet opførelsen af en vandkanal, der er en del af en større vandingsordning, gennem private donationer. Både kommunen og landsbyboere har også bidraget med penge og arbejde til dette projekt. Det er et godt eksempel på samarbejde! Vand vil blive fordelt mere lige til landmændene og giver mulighed for 243 husstande at genoptage ris- og grøntsagsproduktion efter to års tørke.

Landsbysammenslutningens repræsentanter har observeret, at de har opnået mere med deres kollektive aktioner på et par måneder, end med individuelle anmodninger over de sidste par år! Tommelfingeren op for denne sammenslutnings ledere!

Vi vil også nævne, at vi er meget stolte af denne unge kvinde nedenfor. Ms. Oun er blevet uddannet af ADDA som 'Community-worker' i 2014, og hun spiller nu en stor rolle i at organisere og lede landsbysammenslutningen i Ampil. Inspirerende!

Ms. Oun modtager t-shirts fra „EU- projekt managers“ efter et møde i Ampil. Marts 2016.

Stor tak til donorer, der støtter ADDAs indsamlinger

Af Tove Bang

Sekretariatsmedarbejder i ADDA

Foto, Tove Bang

Juleindsamlingen 2015 gav i alt 30.050 kr., hvilket er et flot resultat, vi er meget tilfredse med. Det er en lille stigning i forhold til 2014, hvor vi for første gang lancerede ADDAs Juleindsamling. Det er fint at samle ind op mod jul, hvor alle er i gavehumør, men vi vil gerne samle ind hele året! Vi kan her bringe den gode nyhed, at vi allerede i første del af 2016 har modtaget en donation fra et af vores medlemmers runde fødselsdag! Fantastisk god idé, som vi takker for.

Hermed er opfordringen givet videre. Hvis du skal holde en fest og fejres, og du ikke synes, du mangler materielle goder, kan du gennem ADDAs indsamlinger give gaver til de, som mangler f.eks. rent drikkevand og vand til afgrøderne eller opbevaringshuse til ris og andre afgrøder m.v.

Et bidrag på 200 kr. eller mere gør en stor forskel, og det kan trækkes fra i skat, hvis ADDA får dit cpr. nr., så vi kan indberette din donation. Hvis du vil organisere en indsamling til din fest, kan bidrag sættes ind på ADDAs kt. 9324 – 3245623703.

Ved henvendelse til ADDAs sekretariat kan du få tilsendt oplysningsmaterialer om selvhjælpsgrupperne og i øvrigt få hjælp til at sætte indsamlingen op. Tlf. 24471307, mail: adda@adda.dk
Pengene fra Juleindsamlingen 2015 går til materialer til brønde og risbanker m.v., og er sendt afsted til Cambodia, hvor vore ansatte organiserer anvendelse af donationerne til de bønder, hvor beho-

vet er størst. Dette foregår også i tæt samarbejde med vores lokale samarbejdspartnere. Juleindsamlingens midler går især til bønderne i Oddar Meanchey provinsen, som er med i CISOM-projektet.

*Tak til dig,
der vil hjælpe –
Vi samler ind hele
året!*

Bodil Pallesen besøger landsbyer i Cambodia, februar 2016. På turen rundt til COSIS-grupperne fandt vi denne nye brønd, som er bygget for midler fra ADDAs indsamlinger: Trapaing Chrey Village, Kampong Kdei Commune. Mange tak! - fra de glade landsbybeboere.

Trapaing Chrey landsbyen, COSIS: Her er stærke og hårdtarbejdende kvindelige bønder, som står foran deres risbank. På skiltet står, at 'banken' er opført med støtte fra ADDA/READA. Det vil sige med støtte fra ADDAs indsamlinger. Du kan også støtte lignende grupper og derved hjælpe dem med at forbedre levestandarden i deres familier. Vi skulle hilse fra kvinderne og sige tusind tak til jer danske bidragsydere!

Tusindvis af fattige familier har oplevet et løft i indkomst og levevilkår, efter at de har deltaget i ADDAs projekter. Metoden bygger på "hjælp til selvhjælp". Bønderne lærer nye dyrkningsmetoder, indgår i selvhjælpsgrupper, og flere danner sammenslutninger og andelsforeninger. De lærer også om afsætning af deres produkter, samtidig med at de styrkes i at argumentere for deres rettigheder over for myndighederne. Det kalder vi fortalervirksomhed. Alt dette er finansieret gennem de mange bevillinger til pro-

jekter, som ADDA har fået gennem årene. F.eks. DANIDA, og CISU ('Civilsamfund i Udvikling', under Udenrigsministeriet), EU, og forskellige private fonde, hvoraf vi kan nævne danske FAHU fond. Men der er også en del af landbobefolkningernes behov, som ikke støttes af disse midler. Her kommer mindre private donationer ind, som er vigtige for at støtte og stabilisere fremgangen. Materialer til en brønd eller en risbank kan være af afgørende betydning for at fastholde den positive udvikling!

Workshop på højskoler om landbokvinder og selvhjælpsgrupper i Cambodia

I ADDA har vi årelang erfaring i fattigdomsbekæmpelse, og den vil vi gerne formidle ud til folk i Danmark. Et af vores tiltag i 2016 er 'Workshop om selvhjælpsgrupper i Cambodia', som vi her sidst i april og først i maj skal ud at afprøve på tre højskoler, nemlig Silkeborg Højskole, Rønne Højskole og Brenderup Højskole. Få livet som bonde i Cambodia ind på livet, og oplev hvordan Hjælp til Selvhjælp er bistandshjælp som rykker – for 1000vis af bønder.

Som noget ganske særligt har vi inviteret to af ADDAs dygtigste cambodianske medarbejdere, nemlig Mrs. Yun Sinang, projektleder CISOM og Mr. Ouk Kimleng, jurist. De er begge trænede formidlere, og de vil på workshoppen give indsigt i, hvordan de klæder fattige cambodianske bøn-

der på til at opnå rettigheder til dyrkningsjorden blandt andet. På workshoppen kommer du også til at høre fortællinger om ADDAs og selvhjælpsgruppernes arbejde, og et rollespil, hvor deltagerne kan leve sig ind i nogle af de udfordringer, som en selvhjælpsgruppe arbejder med.

ADDA forventer, at mere end 150 unge højskolestuderende vil deltage aktivt i workshops om ADDAs projekter i Cambodia. ADDA har modtaget støtte fra CISU (www.cisu.dk) til gennemførelse af workshops på højskolerne.

Selvhjælpsgruppen i Toun Chanthou i Thnal Dach Village i Oddar Meanchey viser stolt, hvordan de holder styr på deres spare/lånekasse. Februar 2016.

Medlemsaften på Kalø Økologiske Landbrugsskole

ADDA vil gerne invitere medlemmer og andre interesserede til Cambodiaaften på Kalø Økologiske Landbrugsskole

Mandag den 2. maj 2016 kl. 19.30

Her vil I møde to af ADDAs nøglemedarbejdere i Cambodia: Mrs. Yun Sinang, projektleder CISOM og Mr. Ouk Kimleng, der vil fortælle om arbejdet med fattige bønder i Oddar Meanchay og Siem Reap provinserne i Cambodia. Mød frisk op!

Efter oplægget - hyggelig debat og kaffebord

Tilmelding på adda@adda.dk

Med venlig hilsen

ADDAs bestyrelse

Generalforsamling 2016

ADDAs årlige generalforsamling finder sted

Mandag den 23. maj 2016 kl. 19:30

på Kalø Økologiske Landbrugsskole, Skovridervej 1, 8410 Rønede

Dagsorden ifølge vedtægter:

1. Valg af ordstyrer og referent
2. Bestyrelsens beretning
3. Fremlæggelse af årsregnskab til godkendelse
4. Fremlæggelse af indeværende års budget
5. Indkomne forslag fra bestyrelsen og medlemmer
6. Fastlæggelse af medlemsbidrag for følgende kalenderår
7. Valg til bestyrelsen
  - På valg er Søren T. Jørgensen og Mike Arbon
  - Valg af suppleanter
8. Godkendelse af statsautoriseret revisor, der indstilles af bestyrelsen til godkendelse
9. Eventuelt

Emner og forslag som ønskes behandlet på generalforsamlingen skal fremsendes til bestyrelsen senest den 16. maj på e-mail til adda@adda.dk.

Forslag med begrundelse kan læses på foreningens hjemmeside senest 5 dage før generalforsamlingen.

Referat af generalforsamlingen offentliggøres på www.adda.dk

Med venlig hilsen

ADDAs bestyrelse

Bliv medlem af ADDA NU!

Som medlem bidrager du til at fattige bønder i Asien og Afrika forbedrer deres livsvilkår gennem ADDAs projekter under ADDAs motto: "Hjælp til Selvhjælp". Du får tilsendt to udgaver årligt af ADDAs medlemsblad, som du sidder med i hånden lige nu.

Desuden kan du følge med i vores mange projekter ved at tilmelde dig ADDAs nyhedsmail og følge med på vores hjemmeside og på Facebook. Tilmeld dig via www.adda.dk eller ring 24471307.

Årligt medlemskontingent:

Alm.	100 kr.
Familie	150 kr.
Firma	500 kr.
Stud. og pens	50 kr.

Flyttet?

Hvis du flytter, får ny e-mail eller telefonnummer, så husk at give os besked enten via mail, adda@adda.dk eller tlf. 24471307.

Husk at betale?

Har du/I husket at betale medlemskontingent for 2016? Har du ved en forglemelse ikke betalt dit medlemsbidrag, eller er du i tvivl, så kontakt venligst sekretariatet på adda@adda.dk eller på tlf. 24471307.